

Charlotta Hedvik
Projektledare
Telefon 08-508 28 941, 076-122 89 41
charlotta.hedvik@miljo.stockholm.se

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

MOTION OM ATT INFÖRA STRAFFSKATT PÅ FÖRBRÄNNING AV KOL OCH OLJA. FRÅN STEFAN NILSSON (MP) OCH YVONNE RUWAIDA (MP).

Remiss från kommunstyrelsen, dnr 303-937/2009.

Förslag till beslut

- 1 Godkänna förvaltningens svar på remissen

Gunnar Söderholm

Gustaf Landahl

Sammanfattning

Stefan Nilsson och Yvonne Ruwaida från Miljöpartiet i Stockholms stad har med en skrivelse till Kommunstyrelsen föreslagit att staden uppvaktar regeringen om att införa ekonomiska styrmedel, för att fasa ut förbränningen av fossila bränslen i kraftvärmeverken. El- och värmeproduktion omfattas redan av flera olika ekonomiska styrmedel för att minska utsläppen av växthusgaser. Miljöförvaltningen föreslår därför att staden ska arbeta för att skärpa de styrmedel som redan finns så att takten i utfasningen av fossila bränslen ökar. Miljöförvaltningen noterar också att staden i ägardirektiv lämnade i årets budget till AB Fortum Värme bl.a. betonar att de ska fortsätta minskningen av användandet av fossila bränslen till förmån mot andra förnybara alternativ.

Bakgrund

Stefan Nilsson och Yvonne Ruwaida från Miljöpartiet i Stockholms stad har med en skrivelse till Kommunstyrelsen föreslagit att; staden uppvaktar regeringen om att regeringen måste införa ekonomiska styrmedel för att fasa ut förbränningen av fossila bränslen i kraftvärmeverken. Detta då förbränning av fossila bränslen leder till ökade

utsläpp av växthusgaser, som i sin tur leder till att jordens medeltemperatur ökar. Ärendet har även remitterats till Östermalms sdn, Fortum, Stadshus AB och Stadsledningskontoret. Svar önskas till den 7 september 2009.

Värtaverket

Värtaverket i Stockholm som drivs av AB Fortum Värme samägt med Stockholm stad (nedan kallat Fortum Värme), producerar el och fjärrvärme. Av den tillförda energin kommer ca 45 procent från fossila bränslen, ca 40 procent från förnybar energi och ca 15 procent från el. Mängden växthusgasutsläpp från fjärrvärmeproduktionen i Stockholm har i stort sett varit oförändrad mellan 2000 och 2007. Fortum Värme har dock bidragit till minskade växthusgasutsläpp under perioden genom utbyggt fjärrvärmenät. Mellan 2000 och 2007 minskade växthusgasutsläppen i Stockholm med drygt 500 tusen ton. Den övervägande delen av minskningen berodde på att oljepannor i fastigheter ersatts av framförallt fjärrvärme men i viss utsträckning även värmepumpar och i mindre omfattning pellets pannor.

Enligt Fortum Värmes tidigare planer skulle en ny biobränsleeldad kraftvärmeanläggning vid Värtaverket vara i drift till 2015. Fortum Värme uppger nu att den nya biobränsleeldade pannan kommer att byggas, men byggstarten är uppskjuten ett antal år. Fortum Värme arbetar för att öka andelen biobränsle i Värtaverket genom försök med ökad inblandning av olika biobränslen i befintliga kraftvärme- och värmepannor. Tidplanerna och teknikerna för ökad inblandning av biobränsle är dock inte beslutade.

Styrmedel

El- och värmeproduktion omfattas av olika ekonomiska styrmedel för att minska utsläppen av växthusgaser; utsläppsrätter, elcertifikat, skatt på elproduktion och koldioxidskatt är exempel på sådana styrmedel. El- och värmeproduktionen i Värtaverket ingår i den så kallade handlande sektorn som styrs av både Sveriges- och EU:s klimatpolitik. Växthusgasutsläppen begränsas av ett europeiskt utsläppstak som fördelas med utsläppsrätter. Fossilbränslefri produktion av el drivs på av elcertifikat. Ekonomiska styrmedel som elcertifikat och utsläppsrätter har haft stor betydelse för ökad biobränsleanvändning inom svensk el- och värmeproduktion. De ekonomiska styrmedlen har ökat lönsamheten för att konvertera från fossilbränsleeldad till biobränsleeldad kraft- och värmeproduktion. Utsläppsrätterna leder dock till att utsläppen i första hand minskar i de länder och anläggningar där det är mest ekonomiskt fördelaktigt att minska, vilket betyder att sänkt utsläppstak inte behöver leda till minskad fossilbränsleeldning i Värtaverket som är landets sjätte största utsläppskälla för koldioxid.

Förvaltningens synpunkter

Miljöförvaltningen ser ett stort behov av att öka andelen biobränslen i Värtaverket, särskilt som det är landets sjätte största punktkälla för utsläpp av koldioxid. Förvaltningen anser att ekonomiska styrmedel är bra verktyg för att öka takten i utfasningen av fossila

bränslen. Förvaltningen ser dock inte behovet av ytterligare ett ekonomiskt styrmedel som t.ex. en straffskatt på förbränning av kol och olja som föreslås i skrivelsen.

Energieffektiviseringsutredningen, vars slutbetänkande presenterades i Vägen till ett energieffektivare Sverige (SOU 2008:110) visar också den betydelse som energieffektivisering kan ha för att fasa ut de fossila bränslena.

Miljöförvaltningen föreslår att staden ska arbeta för att skärpa de styrmedel som redan finns på nationell- och EU-nivå innan nya ekonomiska styrmedel införs. Detta så att utfasningen av fossila bränslen sker i större utsträckning och i en snabbare takt än idag. Befintliga system kan användas i högre grad och skärpas genom t.ex. färre andelar utsläppsrätter inom EU eller högre energiskatt på fossila bränslen inom nuvarande skattelagstiftning.

Några ekonomiska styrmedel för att minska andelen fossila bränslen i Värtaverket behövs inte eftersom staden har möjlighet att genom sitt delägarskap i Fortum Värme att driva på utfasningen av fossila bränslen. Ett uttryck för stadens ambition är kommunfullmäktiges ägardirektiv i budget för Stockholms stad 2009:

”Verksamheten i Fortum Värme Holding ska bedrivas affärsmässigt på ett rationellt och effektivt sätt i enlighet med finansiella mål. Därutöver har staden som ägare intresse av att säkerställa en rimlig prisutveckling, i syfte att minska boendekostnaderna för de stockholmare som är beroende av fjärrvärme. Verksamheten ska vara inriktad på att uppnå en stark miljöprofil.

Bolaget ska:

- Fortsätta minskningen av användandet av fossila bränslen till förmån mot andra förnybara alternativ
- Fortsätta att utveckla fjärrvärmenätet i Stockholmsområdet för att kunna erbjuda fler invånare fjärrvärme
- Arbeta med att kartlägga förutsättningarna för en fortsatt utbyggnad av fjärrkyla i Stockholm.”

Slut

Bilagor

Bilaga 1   Skrivelse till kommunstyrelsen i Stockholms stad om att införa straffskatt på förbränning av kol och olja.